

EL CONTROL QUE TÉ EL PODER

Mar Hombrados Moro

Institut Narcís Xifra (Girona), alumna de 2n de Batxillerat

El següent text és una de les comunicacions d'alumnes guardonades en la 11a Jornada de Filosofia de Girona, que s'ha celebrat el 13 de desembre de 2019 a la Universitat de Girona i a l'Institut Vicens Vives, d'aquesta mateixa capital catalana. El tema de l'edició d'enguany era "La societat del control" i tota la informació, així com la resta de comunicacions premiades es poden trobar al web <http://filoara.cat/jf19>.

Actualment, l'ésser humà, és un home controlat? Aquesta i d'altres són una de les principals qüestions que ens evocuen a reflexionar per determinar la nostra llibertat vers al món. Nosaltres som capaços de fer front a les adversitats per gestionar tot allò que ens envolta? El que veritablement sabem és que les persones som individus antropocentristes, per la qual cosa ho vol tenir tot sota control. Som els primers éssers egocèntrics i en reconèixer que se'ns escapen coses de sí. Però vivim sota un control omniscient? Estem influenciats amb tot el que fem? Coneixem tot allò que sabem? Ho volem arribar a conèixer?

Foucault, el més important filòsof postmodern, ens parla que: "el poder no només es troba a l'Estat, sinó que hi ha altres sub-poders i que entre tots constitueixen les anomenades societats modernes o disciplinàries que són màquines perfectes de dominació de l'home".

Però, realment, quin és el problema? Quin és el quid de la qüestió? Doncs bé, avui en dia formem part d'una societat parlamentària on el poble democràticament té certes llibertats i drets que contràriament es veuen afeblides per les elits sobre les quals repetidament recau el poder. Aquestes, com per exemple pot ser Google, són propietàries de la nostra informació per tant, ens mantenen vigilats les vint-i-quatre hores del dia. Posseeixen el privilegi de rastrejar dades en temps real sobre qualsevol cosa. A més a més, cal afegir que el seu instrument per excel·lència de control social és el Màrqueting. Com a societat, som conscients d'aquesta continuada i il·limitada manipulació, de l'estudi personalitzat que exerceixen sobre cadascun de nosaltres, el joc de cartes de les dades personals... Per contra tendim a normalitzar la situació. Per què? Bé, s'ha de tenir en compte les possibilitats tecnològiques obertes amb el desenvolupament de la segona meitat del segle XX, ja que, té el seu principal suport en la deliberada absència de mesures legals que limitin l'abús

d'aquestes tecnologies. Per aquest motiu, tenen la possibilitat de controlar la societat.

Un altre argument que sustenta aquesta tesi és, que constantment ens veiem influenciats pel nostre voltant i tractats com titelles dins l'ambient obesogènic, consumista i de l'engany. Tot fet a mida, la qual cosa provoca que la societat digital en què vivim en els nostres dies, s'aferra al control instantani dels ciutadans per mantenir l'ordre.

D'altra banda, cal fer un esment específic a diversos novel·listes històrics com poden ser Orwell i Huxley els quals, han retratat un futur si més no poc encoratjador per al ciutadà. Una societat erigida sota la figura de la tecnologia o en altres termes del terror com ja hem ressaltat anteriorment. La vida es tornarà pragmàtica perquè serem educats per gestionar adequadament la rebel·lia, la llibertat, la frustració...i deslliurant-nos de tot això eradicarem el nostre sentit animal, allò que ens feia humans. L'humà realitzarà el treball que li ha estat assignat, i viurà feliç, ja que és ben sabut que la ignorància dóna la felicitat. Es trobarà tancat en una bombolla de la qual no voldrà sortir perquè no tindrà el neguit que provoca l'escepticisme.

En conclusió, per totes aquestes raons, és clau l'ús que es fa de la tecnologia per tal de tenir més llibertat i menys control. Ja que, l'àmplia llibertat de creació, comunicació i innovació com també la capacitat de manipulació, condueix a una vigilància extensiva, excessiva i addictiva dels ciutadans. Hem de ser activament conscients de tot el que suposa viure en un constant avenç tecnològic i del control obsessiu dels poderosos sobre els més dèbils. Et convido a no conformar-te amb un sí o un no i girar la troca per buscar el "perquè" de les coses. Per aquest motiu neix la filosofia. Així com l'òliba hi veu en la foscor, els filòsofs en la ignorància.